

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 371/08-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P. a MUDr. Z. P., obaja bytom N., zastúpených advokátom JUDr. I. K., N., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 SŽ-o-KS 50/2005 zo 7. júna 2006, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. P. a MUDr. Z. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. septembra 2006 doručená sťažnosť Ing. M. P. (ďalej len „sťažovateľ“) a MUDr. Z. P. (ďalej len „sťažovateľka; spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

sp. zn. 2 Sž-o-KS 50/2005 zo 7. júna 2006 (ďalej aj „namietaný rozsudok“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia uzavreli 17. januára 1997 zmluvu o budúcej zmluve (ďalej len „zmluva o budúcej zmluve“), ktorou sa sťažovateľ ako budúci predávajúci zaviazal prediť sťažovateľke (jeho manželke) ako budúcej kupujúcej okrem iného nehnuteľnosti v katastrálnom území N., ktorých bol výlučným vlastníkom (ďalej aj „dotknuté nehnuteľnosti“), a to do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o zrušení ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľov bolo zrušené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 C 6/99 z 9. februára 1999, ktorý nadobudol právoplatnosť z 10. marca 1999.

Dňa 19. mája 1999 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie súdneho exekútora JUDr. J. H., o začatí exekúcie na vymoženie pohľadávky 83 170 Sk s príslušenstvom (č. EX 417/1999, sp. zn. 10 Er 962/99), ktorým mu ako povinnému okrem iného zakázal nakladať s jeho majetkom podliehajúcim exekúcii podľa Exekučného poriadku.

Sťažovatelia uzavreli 19. augusta 1999 kúpnu zmluvu (ďalej len „kúpna zmluva“), ktorou sťažovateľ previedol na sťažovateľku nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovala zmluva o budúcej zmluve, a následne uzavreli k tejto kúpnej zmluve dva dodatky (zo 4. novembra 2002 a z 12. februára 2003).

Dňa 19. augusta 2002 sťažovateľ podal Katastrálnemu úradu v Nitre, Správe katastra Nové zámky (ďalej len „správa katastra“) návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe kúpnej zmluvy a 4. novembra 2002 podala rovnaký návrh aj sťažovateľka. Tieto návrhy boli následne doplnené podaniami zo 4. novembra 2002 a z 12. februára 2003. Nadväzne na to bolo 24. mája 2004 sťažovateľovi a 28. mája 2004 sťažovateľke doručené rozhodnutie správy katastra č. (...), ktorým vo veci sťažovateľov

rozhodla tak, že návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na základe zmluvy, ktorú medzi sebou uzavreli 19. augusta 1999 (a jej dodatkov), zamietla.

Dôvodom zamietnutia návrhu na vklad vlastníckeho práva bolo najmä to, že:

„a) V čase rozhodovania o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností je na nehnuteľnostiach evidovaných na liste vlastníctva t'archa - Exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. (...), ktorý bol vydaný súdnym exekútorom JUDr. J. H. Podľa § 135 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku exekútor poverený vykonaním exekúcie zakáže povinnému, aby nehnuteľnosť previedol na niekoho iného alebo aby ju zaťažil. Podľa odseku 2 cit. zákona (233/1995 Z. z.) upovedomenie o začatí exekúcie doručí exekútor okrem iného aj správe katastra.

b) Na základe exekučného príkazu správa katastra vyznačí na liste vlastníctva poznámku obmedzujúceho charakteru, ktorá má za následok obmedzenie vlastníka disponovať s nehnuteľnosťou a na túto skutočnosť správa katastra prihliada pri rozhodovaní o návrhu na vklad.“

Proti rozhodnutiu správy katastra, ktorým bol zamietnutý návrh na vklad vlastníckeho práva č. (...) (ďalej aj „rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad“), podal sťažovateľ 23. júna 2004 odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

„a) O právach sťažovateľov správa katastra rozhodla vo veci ako o spoločnom práve účastníkov napriek tomu, že sťažovateľka II nie je účastníčkou exekučného konania EX 417/1999, lebo sťažovateľ I je výlučným vlastníkom exekvovanej nehnuteľnosti podľa LV č. (...).

b) Správa katastra nesprávne posudzovala zmluvnú voľnosť účastníkov kúpnej zmluvy na nehnuteľnosť (sťažovateľov) v čase rozhodovania o povolení vkladu vlastníckeho práva sťažovateľky II, lebo podľa § 31 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. katastrálny zákon bola povinná preskúmať platnosť kúpnej zmluvy, a teda posudzovať zmluvnú voľnosť účastníkov kúpnej zmluvy v čase jej uzavretia.

c) Návrh sťažovateľa I na vklad vlastníckeho práva kupujúceho už nie je otázkou zmluvnej voľnosti predávajúceho ale jeho povinnosťou, ktorá je pri jej nesplnení vynútiteľná zo strany kupujúceho (sťažovateľky II). Exekúcia č. EX 417/1999 v čase

rozhodovania o povolení vkladu vlastníckeho práva preto ešte nie je obmedzením spôsobilosti predávajúceho (sťažovateľa I) pri nakladaní s nehnuteľnosťou.

d) Žiadny právny predpis nezakazuje ani inak neobmedzuje, aby sa vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudlo vkladom do katastra nehnuteľností na základe platnej zmluvy.

e) Návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (§ 30 ods. 1 Katastrálneho zákona) mohla podať a byť účastníkom tohto konania mohla byť aj kupujúca (sťažovateľka II) samostatne, na ktorú sa exekúcia v čase rozhodovania o povolení vkladu jej vlastníckeho práva vôbec nevzťahuje.

f) Pre exekúciu EX 417/1999 bola správa katastra povinná konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva sťažovateľky II prerušiť a o povolení vkladu vlastníckeho práva rozhodnúť až po ukončení exekúcie predajom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. (...) v závislosti od jeho výsledku.“

Sťažovateľ pripisuje osobitný význam najmä jeho ostatnému argumentu, a to preto, lebo 23. júna 2006, teda šesť dní pred právoplatným skončením katastrálneho konania, nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 Er 962/99 z 20. júna 2006 o zastavení exekúcie č. EX 417/1999, čím odpadol podľa neho jediný dôvod na zamietnutie návrhu na vklad.

Proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na vklad sa odvolala aj sťažovateľka, ktorá okrem iného poukázala na to, že mohla podať návrh na vklad do katastra nehnuteľností samostatne, „a preto ust. § 31 ods. 2 katastrálneho zákona na ňu nie je aplikovateľné“.

V sťažnosti sa ďalej uvádza, že sťažovateľom bol doručený (16. februára 2005, resp. 19. februára 2005) rozsudok Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Sp/21/2004 zo 17. januára 2005, ktorým o ich návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správy katastra o zamietnutí návrhu na vklad rozhodol tak, „že rozhodnutie odporcu č. (...) potvrdil, a to najmä z toho dôvodu, že správny orgán... dospel k správne mu záveru, že zmluvná voľnosť navrhovateľa s nakladaním nehnuteľnosti je obmedzená, pretože súdny exekútor J. H. vydal exekučný príkaz dňa 18. 7. 2002 na základe návrhu

oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 19. 4. 1999, ktorý prevzal súdny exekútor 26. 4. 1999“.

Proti označenému rozsudku krajského súdu podali sťažovatelia odvolanie argumentujúc najmä tým, že krajský súd rozhodol vec v ich neprítomnosti a nesprávne posúdil zmluvnú voľnosť sťažovateľov. Pokiaľ krajský súd tvrdil, že zmluvná voľnosť „navrhovateľa“ s nakladaním s nehnuteľnosťami je obmedzená, neuviedol, ktorého „navrhovateľa“ tým mieni, a vzhľadom na to je podľa nich rozsudok v tejto časti neurčitý a nezrozumiteľný a pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľný. Sťažovateľka vo svojom odvolaní zdôraznila aj to, že so sťažovateľom nemajú spoločné práva a proti nej sa nevedie žiadna exekúcia. Namietala tiež, že krajský súd sa nevysporiadal s tým, prečo by mala byť jej zmluvná voľnosť obmedzená, a že v okolnostiach daného prípadu nešlo o nerozlučné spoločenstvo na účely § 91 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

Najvyšší súd rozhodol o odvolaní sťažovateľov rozsudkom sp. zn. 2 Sž-o-KS 50/2005 zo 7. júna 2006, ktorým rozsudok krajského súdu sp. zn. 23 Sp/21/2004 zo 17. januára 2005 potvrdil. Najvyšší súd svoje rozhodnutie oprel predovšetkým o tieto dôvody:

a) Exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností evidovaných na LV č. (...), ktorý vydal súdny exekútor JUDr. J. H. dňa 18. júla 2002, bol doručený odporcovi 14. augusta 2002 v súlade s § 135 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. Z uvedeného dôvodu preto s poukazom na § 135 ods. 1 písm. c) zákona č. 233/1995 Z. z. povinný, t. j. navrhovateľ 1), mal zakázané previesť predmetnú nehnuteľnosť na niekoho iného, t. j. na navrhovateľku 2). S poukazom na vyššie uvedené nemal preto navrhovateľ 1) ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia odporkyne oprávnenie prevádzať predmetnú nehnuteľnosť na navrhovateľku 2).

b) Aj podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie odporkyne bol rozhodujúci skutkový a právny stav ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia a nie ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy, resp. podania návrhu na vklad do katastra.

c) Neopodstatnená je tiež námietka navrhovateľov, že ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. oprávňuje súd len na prejednanie veci v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, teda nie aj na rozhodnutie vo veci. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 100

ods. 1 O. s. p. a § 119 ods. 1 O. s. p., kde je povinnosťou súdu, aby vec čo najrýchlejšie prejednal a rozhodol. Nebol teda dôvod, keďže sa navrhovatelia na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavili aj keď boli riadne predvolaní, aby súd pojednávanie odročil.

d) Z rozhodnutia krajského súdu nesporne vyplýva, že v danom prípade bola obmedzená zmluvná voľnosť navrhovateľa 1) ako povinného vo veci exekúcie a vlastníka predmetnej nehnuteľnosti. Z uvedeného preto nemožno vyvodit', že by rozhodnutie krajského súdu bolo nepreskúmateľné tak, ako to namietali navrhovatelia. “

V ďalšej časti sťažnosti sťažovatelia uvádzajú dôvody, pre ktoré bolo podľa nich rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sž-o-KS 50/2005 zo 7. júna 2006 porušené ich základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ide o tieto hlavné dôvody:

a) najvyšší súd nekonkretizoval, ktorý právny úkon sťažovateľa považuje za neplatný z dôvodu vydania exekučného príkazu č. Ex 417/1999; v súvislosti s tým sťažovatelia pripomínajú, že sťažovateľ v nadväznosti na prevod označených nehnuteľností uzatvoril jednak zmluvu o budúcej zmluve (17. januára 1997) a jednak kúpnu zmluvu (19. augusta 1999) v znení dodatkov (zo 4. novembra 2002 a z 12. februára 2003), ktorou previedol tieto nehnuteľnosti na svoju manželku,

b) zmluva o budúcej zmluve bola uzatvorená 17. januára 1997, teda pred začatím exekúcie (exekúcia bola začatá 26. apríla 1999),

c) kúpna zmluva bola uzatvorená 19. augusta 1999 a súdny exekútor zakázal sťažovateľovi nakladať s nehnuteľnosťou v exekučnom príkaze vydanom až 18. júla 2002; preto procesný úkon súdneho exekútora nemôže mať vplyv na skôr vykonané právne úkony sťažovateľa,

d) exekúciou možno postihnúť majetok povinného len v takom rozsahu, ktorý stačí na uspokojenie pohľadávky oprávneného; takým majetkom nemôže byť nehnuteľnosť v hodnote niekoľkých miliónov slovenských korún, ak pohľadávka oprávneného predstavuje 83 170 Sk s príslušenstvom,

e) kúpna zmluva už nebola otázkou slobodnej vôle sťažovateľa, pretože na prevod nehnuteľností sa zaviazal v skoršej zmluve, pričom táto povinnosť v prípade jej nesplnenia by mohla byť zo strany sťažovateľky vynutiteľná,

f) aj v prípade akceptácie právneho názoru najvyššieho súdu, že zmluvná voľnosť sťažovateľa s nakladaním s nehnuteľnosťami bola obmedzená, potom nastupuje procesná legitimácia sťažovateľky na podanie návrhu na povolenie vkladu, čo môže podľa § 32 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z. z.“) urobiť nezávisle od druhého účastníka katastrálneho konania; najvyšší súd tieto rozdielne práva sťažovateľov vôbec nezohľadnil, keď o ich opravnom prostriedku rozhodol spoločným výrokom,

g) najvyšší súd neuviedol žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého vyslovil súhlas s názorom krajského súdu, preto je jeho postup nepreskúmateľný, a rozhodnutie, ktoré vykazuje takéto nedostatky, sa v rozhodovacej praxi ústavného súdu označuje za arbitrárne,

h) správa katastra nie je oprávnená posudzovať oprávnenosť účastníkov konania nakladať s nehnuteľnosťou na základe skutočností, ktoré nastali po vykonaní hmotnoprávných úkonov smerujúcich k prevodu nehnuteľností.

Sťažovatelia na základe uvedeného skutkového a právneho stavu navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. 6. 2006, sp. zn. 2 SŽ-o-KS 50/2005 bolo porušené právo sťažovateľa I na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. 6. 2006, sp. zn. 2 SŽ-o-KS 50/2005 bolo porušené právo sťažovateľky II na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. 6. 2006, sp. zn. 2 SŽ-o-KS 50/2005 zrušuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23 Sp/21/2004-27 zo dňa 17. 1. 2005 zrušuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Katastrálneho úradu v Nitre - Správy katastra Nové Zámky č. (...) zo dňa 17. 5. 2004 zrušuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľom spoločne a nerozdielne finančné zadosťučinenie vo výške 500.000,- Sk.“

V stanovisku najvyššieho súdu k sťažnosti sp. zn. KP 8/08 z 15. apríla 2008, ktoré si ústavný súd vyžiadal ešte pred jej predbežným prerokovaním, sa okrem iného uvádza:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky, vyporiadajúc sa s námietkami sťažovateľov uvedených v ich odvolaní proti rozsudku krajského súdu, pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení zákona č. 255/2001 Z. z. (ďalej len zákon č. 162/1995 Z. z.) a § 135 ods. 1 písm. c/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), keď z pripojeného spisového materiálu zistil, že exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností evidovaných na LV č. (...), ktorý vydal súdny exekútor JUDr. J. H. dňa 18. júla 2002 bol doručený odporcovi 14. augusta 2002 v súlade s § 135 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. Z uvedeného dôvodu preto s poukazom na § 135 ods. 1 písm. c/ zákona č. 233/1995 Z. z. povinný, t. j. sťažovateľ mal zakázané previesť predmetnú nehnuteľnosť na niekoho iného, teda aj na sťažovateľku. S poukazom na vyššie uvedené nemal preto sťažovateľ ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky oprávnenie prevádzať predmetnú nehnuteľnosť na sťažovateľku.

Preto i podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Správa katastra Nové Zámky v súlade s § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa kúpnej zmluvy zo dňa 19. augusta 1999 zamietla, keďže podmienky na vklad neboli splnené s poukazom na vydanie exekučného príkazu. Aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pre rozhodnutie odporkyne bol rozhodujúci skutkový a právny stav ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia, nie ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, resp. podania návrhu na vklad do katastra.

Námietku sťažovateľov, že ustanovenie § 101 ods. 2 OSP oprávňuje súd len na prejednanie veci v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, teda nie aj na rozhodnutie vo veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval tiež za

neopodstatnenú. Poukázal pritom na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP a § 119 ods. 1 OSP, kde je povinnosťou súdu, aby vec čo najrýchlejšie prejednal a rozhodol. Nebol teda dôvod, keďže sa sťažovatelia na pojednávanie bez ospravedlnenia, aj keď boli riadne predvolaní, nedostavili, aby súd pojednávanie odročil.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Krajský súd v Nitre taktiež správne uložil sťažovateľom zaplatiť súdny poplatok, každému po 1000 Sk, za konanie o opravnom prostriedku v súlade s položkou 10 písm. b/ zákona č. 71/1982 Zb. o súdnych poplatkoch, i keď uvedenú povinnosť nesprávne odôvodnil.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti zo dňa 4. 9. 2006 v časti III. body 14/ až 24/ a bodoch 27/ a 28/ namietajú právne posúdenie veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Ide v podstate o totožné (iba viac konkretizované) námietky, ako boli už uvedené v odvolaní sťažovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. januára 2005, č. k. 23 Sp 21/2004-27, s ktorými námietkami sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vo svojom rozhodnutí vypořiadal.

Nakoľko sa v týchto bodoch sťažnosť týka meritórneho rozhodnutia vo veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozsudku.

V bode 25/ a 26/ sťažovatelia namietajú právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v časti, v ktorej neuznal ako opodstatnenú námietku sťažovateľov, že krajský súd rozhodol v ich neprítomnosti, pričom podľa sťažovateľov postupoval v rozpore so zákonom, konkrétne s § 101 ods. 2 OSP, keďže uvedené ustanovenie podľa sťažovateľov oprávňuje súd len na prejednanie veci v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, nie však aj na rozhodnutie.

Aj v týchto bodoch poukazujem na odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozsudku a dodávam, že konanie o preskúmanie rozhodnutia správy katastra je konaním podľa tretej hlavy piatej časti OSP.

Správne súdy pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov postupujú:

- predovšetkým podľa tretej hlavy piatej časti OSP,
- podľa prvej hlavy piatej časti OSP,
- primerane podľa druhej hlavy piatej časti OSP s výnimkou § 250a, ktorý upravuje povinné zastúpenie ako procesnú podmienku,

- primerane podľa prvej a tretej časti OSP.

Preto nemožno opomenúť ani ustanovenie § 250g ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

Pokiaľ sťažovatelia naďalej namietajú, že zákonné ustanovenie § 101 ods. 2 OSP znamená možnosť vec v neprítomnosti účastníka iba prejednať, nie rozhodnúť, poukazujem na príslušnú judikatúru, a to aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá sa vysporiadava s touto problematikou, a z ktorej nesporne vyplýva, že za dodržania zákonnej podmienky § 101 ods. 2 OSP, a to, že účastník:

- bol na pojednávanie riadne predvolaný,

- na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, možno vec nielen prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, ale aj vec rozhodnúť.

Na základe toho možno konštatovať, že Krajský súd v Nitre neodňal sťažovateľom možnosť konať pred súdom hoci rozhodol v ich neprítomnosti, keďže sťažovatelia boli na pojednávanie riadne predvolaní a bez ospravedlnenia sa ho nezúčastnili. V tomto smere poukazujem i na charakter preskúmovacieho konania, ako aj na skutočnosť, že sťažovatelia využili možnosť zúčastniť sa ústneho pojednávania na odvolacom súde dňa 7. júna 2006, a to sťažovateľ osobne a sťažovateľka bola ním zastúpená na základe plnomocenstva. “

Sťažovatelia, ktorým ústavný súd zaslal citované stanovisko najvyššieho súdu s tým, že sa k nemu môžu v určenej lehote vyjadriť, túto možnosť využili a v podaní z 25. apríla 2008 uviedli, že na svojej sťažnosti, ako aj na dôvodoch, na ktorých je založená, naďalej trvajú. Vyjadrili nesúhlas najmä s názorom, že podľa § 101 ods. 2 OSP bol prvostupňový súd oprávnený vec prerokovať a rozhodnúť aj v ich neprítomnosti, a tvrdili, že im krajský súd nemohol odoprieť právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom. Pokiaľ sa najvyšší súd odvolával na § 250g ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa účastníci nedostavia na pojednávanie, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti a konanie sa nesmie z toho dôvodu prerušiť, sťažovatelia poukazujú na to, že citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku nemôže byť v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy.

V ďalšej časti svojho vyjadrenia sťažovateľa zotrvali na názoroch prezentovaných v sťažnosti, pričom odvolávajú sa na § 31 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. najmä tvrdili, že „správa katastra mala otázku rozsahu exekúcie posúdiť ako otázku predbežnú v zmysle § 40 Správ. poriadku, t. j. zákona č. 71/1967 Zb. podľa § 40 ods. 1 tohto zákona, ak sa v konaní vyskytuje otázka, o ktorej právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správny orgán takýmto rozhodnutím viazaný. Inak si správny orgán o takejto otázke môže urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania. Správa katastra v Nových Zámkoch, ani sama túto otázku neposúdila, ani nedala podnet exekučnému súdu, aby o nej rozhodol. Úsudok, ktorý si správa katastra mala urobiť, nebol by sa prejavil vo forme rozhodnutia, ale sa mal prejavíť v rozhodnutí o návrhu na vklad.“.

Sťažovatelia sa zmienili aj podľa nich o „priepastnom rozdiel“ medzi výškou vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstvom a trovami exekúcie vo vzťahu k hodnote exekúciou postihnutých nehnuteľností, v nadväznosti na čo vyslovili názor, že všeobecné súdy „v súlade s ustanoveniami § 135 ods. 2 O. s. p. mali otázku rozsahu exekúcie, jej príslušenstva a trov exekúcie posúdiť ako otázku predbežnú“.

Správnosť a naliehavosť takéhoto postupu potvrdzuje podľa názoru sťažovateľov aj skutočnosť, že „Okresný súd v Nových Zámkoch, uznesením zo dňa 20. 6. 2006, 10 Er 692/99, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 06. 2006, zastavil exekúciu predajom nehnuteľností, zapísaných na LV č. (...), parcely, č. (...) a na nej stojace stavby s č. (...), parcely č. (...) na nej stojacemu skladu, parcely č. (...) a na nej stojacemu skladu. Okrem toho zastavil exekúciu i ohľadne nehnuteľností, ktoré mali sťažovatelia v bezpodielovom spoluvlastníctve. Z uvedeného je zrejmé, že konanie o zastavení exekúcie už prebiehalo a bolo treba vyčkať len na jeho výsledok a súdy museli prísť k úplne inému záveru, ako ho vyjadrili vo svojich rozhodnutiach, ktoré sťažovatelia vo svojej sťažnosti napádajú.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súde príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak

na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim navrhovateľ v návrhu uplatnil, a to najmä v prípade, že návrh nemá ústavnoprávny rozmer.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia označeného základného práva rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 SŽ-o-KS 50/2005 zo 7. júna 2006.

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z jej čl. 46 ods. 1 neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd zdôrazňuje, že jeho ingerencia do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade nezlučiteľnosti ich rozhodnutí a postupov, ktoré ich vydaniu predchádzali, s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (mutatis mutandis I. ÚS 74/02, I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.

Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, porušenie ktorého sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy), v danom prípade Občianskeho zákonníka. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite poskytne.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07).

Ústavný súd ďalej konštatuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Základom argumentácie sťažovateľov je v podstate nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v odôvodnení namietaného rozsudku.

Ústavný súd v danej veci pripomína, že napadnuté rozhodnutie posudzuje z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nie je jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízii napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení najvyššieho súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybníť konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou.

Z obsahu sťažnosti je však zrejmé, že sťažovatelia sa v podstate domáhajú preskúmania napadnutého súdneho rozhodnutia tak, ako by ústavný súd bol ďalším stupňom v hierarchii všeobecných súdov. Takto koncipovaná sťažnosť stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v systéme všeobecného súdnictva. Ako však už ústavný súd vyslovil v rade svojich rozhodnutí, s ohľadom na ústavné vymedzenie svojich právomocí (čl. 125 a nasl. ústavy) nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov a jeho postavenie vo vzťahu k nim je vymedzené čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, a pokiaľ ide o posúdenie rozhodnutia napadnutého touto sťažnosťou, je limitované čl. 127 ods. 1 ústavy. Tento článok mu dáva právomoc svojím rozhodnutím zasiahnuť len v tých prípadoch, ak došlo k zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd. Ústavný súd nie je primárne povolaný na výklad právnych predpisov v oblasti verejnej správy, ale ex constitutione na ochranu základných práv a slobôd zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Naproti tomu práve všeobecné súdy a zvlášť najvyšší súd sú tými orgánmi, ktorým prislúcha v súvislosti s preskúmaním zákonnosti orgánov verejnej správy výklad aplikovaných právnych predpisov a zjednocovanie judikatúry v rámci správneho súdnictva. Pri výkone tejto právomoci sú všeobecné súdy povinné interpretovať a aplikovať jednotlivé ustanovenia jednoduchého práva predovšetkým vždy z aspektu účelu a zmyslu ochrany ústavou garantovaných základných práv a slobôd. Ústavný súd k danej problematike pripomína aj základnú aplikačnú a výkladovú líniu, podľa ktorej všeobecný súd má pri aplikácii právnej normy vychádzať z racionálnej argumentácie, ktorá vylučuje akúkoľvek ľubovôľu vo výklade, a súčasne zabezpečiť aj účel a zmysel použitej právnej normy so zreteľom na jej miesto v určitom systéme alebo podsystéme právnych noriem.

V kontexte svojej doterajšej judikatúry sa ústavný súd považuje za oprávneného zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov len v prípade, ak by aplikácia právnych noriem v danom konkrétnom prípade zo strany všeobecného súdu bola dôsledkom interpretácie, ktorá by extrémne vybočila z princípov zaručených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a zároveň by ju bolo možné kvalifikovať ako aplikáciu práva majúcu za následok porušenie základných práv alebo slobôd. K takémuto zisteniu však vo veci sťažovateľov ústavný súd nedospel.

V predmetnej veci najvyšší súd ako súd odvolací riešil predovšetkým zásadnú právnu otázku, a to, či sťažovateľ mal ku dňu vydania rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky č. (...) (ktorým bol podľa § 31 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. zamietnutý návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa kúpnej zmluvy z 19. augusta 1999 k dotknutým nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. (...) pre katastrálne územie Nové Zámky) oprávnenie previesť predmetné nehnuteľnosti na sťažovateľku.

V spojitosti s tým najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O. s. p. a rozhodol podľa § 219 O. s. p. tak, že napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. katastrálny úrad skúma platnosť zmluvy a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené.

Podľa ustanovenia § 31 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 135 ods. 1 písm. c/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov, exekútor poverený vykonaním exekúcie zakáže povinnému, aby nehnuteľnosť previedol na niekoho iného, alebo

aby ju zaťažil. Podľa odseku 2 citovaného zákona upovedomenie o začatí exekúcie doručí exekútor okrem iných aj správe katastra.

Z pripojeného spisového materiálu odvolací súd zistil, že exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností evidovaných na LV č. (...), ktorý vydal súdny exekútor JUDr. J. H. dňa 18. júla 2002 bol doručený odporcovi 14. augusta 2002 v súlade s § 135 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. Z uvedeného dôvodu preto s poukazom na § 135 ods. 1 písm. c/ zákona č. 233/1995 Z. z. povinný, t. j. navrhovateľ 1) mal zakázané previesť predmetnú nehnuteľnosť na niekoho iného, t. j. aj na navrhovateľku 2). S poukazom na vyššie uvedené nemal preto navrhovateľ 1) ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia odporkyne oprávnenie prevádzať predmetnú nehnuteľnosť na navrhovateľku 2). Z uvedeného dôvodu preto odporkyňa v súlade s § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa kúpnej zmluvy zo dňa 19. augusta 1999 zamietla, keďže podmienky na vklad neboli splnené s poukazom na vydanie exekučného príkazu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie odporkyne bol rozhodujúci skutkový a právny stav ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia, nie ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, resp. podania návrhu na vklad do katastra. Neopodstatnená je tiež námietka navrhovateľov, že ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. oprávňuje súd len na prejednanie veci v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, teda nie aj na rozhodnutie vo veci. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 100 ods. 1 O. s. p. a § 119 ods. 1 O. s. p. kde je povinnosťou súdu, aby vec čo najrýchlejšie prejednal a rozhodol. Nebol teda dôvod, keďže sa navrhovatelia na pojednávanie bez ospravedlnenia, aj keď boli riadne predvolaní, nedostavili, aby súd pojednávanie odročil. Krajský súd taktiež správne uložil navrhovateľom zaplatiť súdny poplatok, každému po 1000 Sk, za konanie o opravnom prostriedku v súlade s položkou 10 písm. b/ zákona č. 71/1982 Zb. o súdnych poplatkoch, i keď uvedenú povinnosť nesprávne odôvodnil.“

Za neopodstatnenú označil najvyšší súd námietku sťažovateľky, „že krajský súd prejednal ich opravné prostriedky proti rozhodnutiu odporkyne na spoločnom konaní bez toho, aby veci spojil na spoločné konanie. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na § 250m ods. 3 O. s. p., ktorý ustanovuje, že účastníkmi konania sú tí, ktorí boli nimi v konaní na správnom orgáne, t. j. v danom prípade obaja navrhovatelia a správny orgán,

ktorého rozhodnutie sa preskúmava, t. j. v danom prípade odporkyňa. Odvolací súd poukazuje na to, že z rozhodnutia krajského súdu nesporne vyplýva, že v danom prípade bola obmedzená zmluvná voľnosť navrhovateľa 1) ako povinného vo veci exekúcie a vlastníka predmetnej nehnuteľnosti. Z uvedeného preto nemožno vyvodit', že by, rozhodnutie krajského súdu bolo nepreskúmateľné, tak ako to namietali navrhovatelia. Pokiaľ sa týka ostatných námietok navrhovateľa 1) súd na tieto námietky neprihliadol, keďže navrhovateľ ich uplatnil až po zákonnej lehote na podanie odvolania (§ 204 ods. 1 a 205 ods. 3 O. s. p.), naviac poučovacia povinnosť podľa § 120 ods. 4 O. s. p. sa netýka preskúmovacieho konania podľa piatej časti O. s. p.

Nepochybil preto krajský súd, keď rozhodnutie odporkyne č. (...) zo dňa 17. mája 2004 ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd poukazuje na to, že odporkyňa v konaní o povolení vkladu vlastníctva musela rešpektovať zmenu, ktorá nastala na strane prevodcu, t. j. navrhovateľa 1) - zákaz nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou dňom doručenia exekučného príkazu. Nastali teda také skutkové a právne zmeny po podaní návrhu, ktoré bránili odporkyni vyhovieť návrhu a povoliť vklad vlastníctva do katastra nehnuteľností v prospech navrhovateľky 2).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery, uvedené vyššie, považoval námietky navrhovateľov, uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Preto napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil. Pritom sa stotožnil správnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.).“.

Najvyšší súd v namietanom rozsudku zaujal svoj názor k sťažovateľmi nastolenému problému, poukázal na to, akými zákonnými ustanoveniami sa riadil a aké skutkové zistenia a úvahy ho viedli k vyslovenému právnenému názoru. V odôvodnení rozhodnutia objasnil svoje úvahy, prečo považoval odvolacie námietky za nedôvodné, ktoré ako také nemohli nijako ovplyvniť posúdenie danej veci. Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovatelia uviedli v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad a aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 162/1995 Z. z., ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd považuje za potrebné navyše pripomenúť

nie nepodstatnú skutočnosť, a to, že už v upovedomení o začatí exekúcie doručenom sťažovateľovi 19. mája 1999 (č. Ex 417/1999, sp. zn. 10 Er 962/99) mu bolo ako povinnému zakázané nakladať s jeho majetkom, ktorý podľa Exekučného poriadku podlieha exekúcii.

Závery vyslovené v namietanom rozsudku najvyššieho súdu (aj s prihliadnutím na odôvodnenie rozsudku krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2004 zo 17. januára 2005) považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľné. Uvedené závery vyslovené v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sž-o-KS 50/2005 zo 7. júna 2006 preto nesignalizujú existenciu príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd sa vo vzťahu k námietke sťažovateľov, ktorou vytykajú najmä nekonkrétnosť odôvodnenia namietaného rozsudku, nestotožňuje s ich argumentáciou a zastáva názor, že závery, ku ktorým najvyšší súd dospel, sú dostatočne zrozumiteľné a dávajú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Ústavný súd považuje taktiež za ústavne akceptovateľný aj právny názor najvyššieho súdu, ktorým sa vysporiadal s námietkou sťažovateľov, „že ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. oprávňuje súd len na prejednanie veci v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, teda nie aj na rozhodnutie vo veci“. V súvislosti s tým ústavný súd prisvedčuje aj podporným dôvodom najvyššieho súdu obsiahnutým v jeho vyjadrení k sťažnosti citovanom v bode I tohto uznesenia, a to najmä poukázaniu na charakter preskúmaného konania, ako aj na skutočnosť, že sťažovatelia sa zúčastnili ústneho pojednávania na odvolacom súde konaného 7. júna 2006, na ktorom sťažovateľka bola zastúpená sťažovateľom na základe písomného splnomocnenia.

Čo sa týka námietky sťažovateľov, že exekúciou možno postihnúť majetok povinného len v takom rozsahu, ktorý stačí na uspokojenie pohľadávky oprávneného, a vzhľadom na to „takým majetkom nemôže byť nehnuteľnosť v hodnote niekoľkých miliónov slovenských korún, ak pohľadávka oprávneného predstavuje 83 170 Sk

s príslušenstvom“, táto námietka nemá podľa názoru ústavného súdu vecný súvis s označeným konaním pred najvyšším súdom (mohla by byť posudzovaná v inom konaní). Najvyšší súd preto nemal dôvod v okolnostiach tohto prípadu sa touto otázkou zaoberať.

Ústavný súd vzhľadom na charakter ďalších námietok sťažovateľov a tvrdenia, na ktorých sú založené, ako aj s prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia a v neposlednom rade aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu, ktorým, ako už bolo uvedené, nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), nepovažoval už za potrebné osobitne sa im venovať.

Zo sťažnosti navyše vyplýva, že 23. júna 2006, teda šesť dní pred právoplatným skončením katastrálneho konania, nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 Er 962/99 z 20. júna 2006 o zastavení exekúcie č. EX 417/1999, čím odpadol podľa neho jediný dôvod na zamietnutie návrhu na vklad.

Vzhľadom na to, že k zastaveniu exekúcie došlo ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (4. septembra 2006), možno konštatovať, že sťažovatelia medzičasom dosiahli to, čoho sa v konečnom dôsledku domáhali svojou sťažnosťou v konaní pred ústavným súdom, teda účel sledovaný ich sťažnosťou sa naplnil. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že preskúmanie namietaného rozsudku v čase, keď už oprávnenie sťažovateľa prevádzať dotknuté nehnuteľnosti nie je nijako obmedzené, stratilo v čase predbežného prerokovania sťažnosti opodstatnenie.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel v okolnostiach tohto prípadu k názoru, že v danej situácii sa námietka eventuálneho porušenia základného práva sťažovateľov posunula do výlučne akademickej roviny a v takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 8. septembra 1999 sp. zn. IV. ÚS 122/99 publikované

v Sbírcce nálezů a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, str. 315 a nasl.), pretože tu chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na ich pozíciu. Ak je sťažovateľmi namietaný zásah do ich ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd, potom musí byť tento zásah výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný, avšak v danej veci táto podmienka splnená nie je, pretože situácia, ktorá viedla k podaniu sťažnosti, už pominula, a to zjavne aj za účinného prispenia sťažovateľa, ktorý podal návrh na zastavenie exekúcie predajom dotknutých nehnuteľností z dôvodu podľa § 145 ods. 2 Exekučného poriadku (pretože nehnuteľnosť sa nepodarilo predat' na dražbe do jedného roka od vydania exekučného príkazu).

Aj napriek tomu, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy plní okrem funkcie subjektívnej ochrany základných práv a slobôd do značnej miery i funkciu objektívnu, ani táto skutočnosť nemôže znamenať, že by sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby mohla v zmysle uvedeného opodstatnene smerovať proti neaktuálnym a už netrvajúcim zásahom orgánu verejnej moci do jej základných práv alebo slobôd, teda takým zásahom, ktorých tvrdené negatívne dopady vo vzťahu k sťažovateľom nemohli už v čase predbežného prerokovania sťažnosti pretrvávajúť a vyvolávať v osobnej sfére sťažovateľov ujmu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol na neverejnom zasadnutí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci (návrh na zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a na priznanie finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2008